

แนะนำวรรณคดี.....เรื่องราชาธิราช

นำเสนอเมื่อ : 17 พ.ย. 2552

ราชาธิราช

ราชาธิราช เป็นหนังสือเดิมมีต้นฉบับเป็นภาษามอญ ซึ่งได้เคยแปลเป็นภาษาไทยตั้งแต่ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยา ยุวก่อพม่าครั้งสุดท้าย ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้เสวยราชสมบัติเป็นปฐมกษัตริย์ของพระราชวงศ์จักรี ณ กรุงเทพมหานคร พยายามรวบรวมหนังสือและตำราต่างๆ ที่กระจัดกระจายหายไป ในยามสงคราม ทรงพระราชดำริว่า หนังสือเรื่อง ราชาธิราช เป็นหนังสือที่เคยได้รับการยกย่องมาแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแปลและเรียบเรียงใหม่

เนื้อเรื่องของ ราชาธิราช นั้นยาวมาก ส่วนใหญ่กล่าวถึงการสงครามระหว่างราชอาณาจักรพม่าและ มอญ สันนิษฐานว่าเหตุการณ์เกิดในสมัยใกล้เคียงกับสมัยอยุธยาของไทย พม่าและมอญทำสงครามกันเป็นเวลานาน ในตอนต้น มอญมักเป็นฝ่ายชนะและพม่าเป็นฝ่ายพ่ายแพ้แล้วก็พิทริบ กันไปบางเป็นระยะๆ

เริ่มตั้งแต่สมัยของ มະกะโทหรือสุโขทัยของประเทศไทย เชื้อสายมอญได้สืบต่อจากมะกะโทเรื่อยจนถึงพระยาช้างเผือก พระยาช้างเผือกมีราชบุตรนามว่า มังสุรมณีจักร แต่พระยาช้างเผือกไม่ชอบจึงเปลี่ยนเป็น พระยาน้อย พระยาน้อยมี มเหสี 2 พระองค์ คือนางตะละแม่มหาซึ่งเป็นลูกของพระยาน้อยมี พระราชโอรสนามว่า พอลลาวแกนท้าว และนางแม่มะนิกรเป็นหญิงสาวชาวบ้านขายเครื่องหอมม รรมดา ทำให้ตะละแม่มหาไม่พอใจในตัวแม่แม่มะนิกร เพราะถือเป็นคนต่ำทรามตาไม้ได้มีเชื้อกษัตริย์ เมื่อถึงเวลาอภิเษก ตะละแม่มหาไม่ยอมเข้าร่วมพิธีอภิเษกทำให้พระยาน้อยกริ้วมากแต่ยังระงับอารมณ์ไว้

เมื่อได้ฤกษ์อภิเษกตะละแม่มหาจึงไม่ได้รับการอภิเษก แต่งตั้งเป็นมเหสี และพระยาน้อยก็ได้เปลี่ยนพระนามใหม่ว่า สีหราชาธิราชแต่นิยมเรียกว่า พระเจ้าราชาธิราช

ต่อมาพอลลาวแกนท้าวซึ่งเป็นพระโอรสของพระยาน้อยและนางตะละแม่มหาได้เฝ้าถามมารดาว่า ทำไมจึงไม่ไปเข้าเฝ้าเสด็จพ่อบ้าง ตะละแม่มหาได้ฟังก็พอลลาวแกนท้าวพูดก็ทรงแค้นยิ่งนัก จึงตรัสบอกพระราชโอรสว่า พ่อเจ้าเห็นญาติกฐาหงส รักแม่มะนิกรมากกว่าตน เมื่อตรัสแล้วก็ทรงพระกัณแสงเมื่อพอลลาวแกนท้าวได้ท ราบความทุกข์ของมารดาที่ทรงพระกัณแสงรำไหสงสารพระมารดา

อยู่มาวันหนึ่งพอลลาวแกนท้าวได้ไปเข้าเฝ้า พระเจ้าราชาธิราช ณที่เสวยซึ่งมีแม่แม่มะนิกร ประทับอยู่ด้วยเมื่อ พอลลาวแกนท้าวต้องถวายความเคารพที่เฝ้าแคนวามแม่มะนิกร เป็นแคสาวชาวบ้านธรรมดาจึงไม่ควรเคารพและคิดว่าเพราะ มีมืออยู่จึงต้องไหวเลยกตัญญูพระหัตถ์ถึงเสีย พระราชาธิราช ก็เสด็จพระทัยว่าอายุลูกคนเฒ่าคนเฒ่ามือมันยังไม่รักแล้วมันจะรักพ่อกับแม่เลี้ยงรีชั้ววันมันต้องคิดกลางพอ เมื่อมีงไม่ไหวก็ไม่ต้องเป็นพ่อลูกกันอีก

เมื่อทรงดำริแล้วก็ตัดอาลัย พอลลาวแกนท้าว และสั่งให้ สมิงอายุกองบิน นำ พอลลาวแกนท้าว ไปประหาร พอลลาวแกนท้าวไม่คิดกลัวอาญวแต่กลับ รู้สึกแค้นจึงขอ สมิงอายุกองบิน ไปนมัสการพระมูเตงก่อนประหาร พอลลาวแกนท้าว ได้อธิษฐานต่อพระมูเตงว่า ตัวข้านี้ไม่เคยคิดร้ายต่อบิดาของข้านี้แต่บิดาของข้านี้สั่งให้ประหารข้านี้เสีย ขาขอขมาบิดาให้ไปเกิดเป็นลูกของอัครมเหสีของ พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง กษัตริย์พม่าเมื่อใดปฏิสนธิ ในครรภ์ของพระอัครมเหสีแล้วขอให้ทรงอยากเสวยดินใจกลาง เมืองหงสาวดีและเมื่อตัวข้านี้อายุได้ 22 ปี ขอให้ไปมาทำศึกกับพระบิดาของข้านี้ด้วยเทอญ พอลลาวแกนท้าวได้ถวายพระมาลาแก่พระมูเตง สมิงอายุกองบินก็นำตัวพอลลาวแกนท้าวไปประหารและได้นำ ความของ พอลลาวแกนท้าว ไปทูล พระราชาธิราช พระราชาธิราชทรงดำริว่าลูกคนนั้นมันคิดจะผูกจิตพยาบาท ต่อเมื่อใดขึ้นไป มันต้องทำใหญ่ใหญ่ไกรธกัน เมื่อดำริแล้วก็เสด็จไปที่พระมูเตงและไดบนบานว่าถ้า ได้ทำสงครามจริงก็ขออย่าให้มันชนะผู้เป็นบิดาเลยและได้นำพระมาลาของตนที่บนพระมาลาของพอลลาวแกนท้าวอีกชั้น

ฝ่ายพม่าพระอัครมเหสีของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็ทรงตั้ง ครุฑก็ทรงอยากเสวยดินใจกลางเมืองหงสาวดีตั้งที่พอลลาวแกนท้าวบนบานไว้และเมื่อครบกำหนดคลอดก็ไดพระราชา โอรสนามว่า มังรายกะยอจะวา เมื่อยังเยาว์ทรงพระกัณแสงเมื่อใดเสวยนมก็มีเสวย ไหวสมมติแก้วแหวนก็มีหยด แต่ถาบอกว่าจะเอาเมืองหงสาวดีมาให้ก็จะหยดกันแสงแล ะทรงพระสรรลชอบใจ จึงเป็นที่ชื่นชมแก่ผู้ใหญ่ทั้งหลาย

เมื่อ มังรายกะยอจะวา มีพระชนมายุได้ 22พรรษาก็ได้มีเรื่องบ่อนำมันดินเกิดขึ้นทำให้มีเรื่อ งขัดแย้งระหว่างมอญและพม่าก็ในเวลาของพระราชโอรสของเมืองพมานาม มังรายกะยอจะวาจะไดทำศึกกับพระเจ้าราชาธิราชให้สมควรมตั้งใจ

วัดนี้เป็นวัดใหญ่และสำคัญมากในอดีต แต่ปัจจุบันเป็นวัดร้างจากหลักฐานพบว่า เมื่อพระยาโยธิษฐิระ ราชบุตรบุญธรรมของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพะงั่ว) ได้ครองเมืองกำแพงเพชร สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ ได้พระราชทานพระแก้วมรกต ให้มาประดิษฐานที่เมืองกำแพงเพชร จึงได้บูรณวัดนี้จากวัดเดิมให้ใหญ่โตสวยงาม

ขอบคุณที่มา thaigoodview

